ΑΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

ΜΑΘΗΜΑ: ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ (Prolog)

ΕΞΑΜΗΝΟ: Δ΄- Εαρινό 2018-19

ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ: Δ.ΣΤΑΜΑΤΗΣ, Μ.ΒΟΖΑΛΗΣ, Κ.ΚΡΑΒΑΡΗ

ΑΣΚΗΣΗ 7: ΕΦΑΡΜΟΓΗ: ΟΡΘΟΓΡΑΦΟΣ

Μια απλή αλλά ιδιαίτερα χρήσιμη εφαρμογή είναι η διόρθωση ορθογραφικών λαθών μέσα σε ένα κείμενο. Στην Prolog η εφαρμογή αυτή υλοποιείται πολύ εύκολα με τη χρήση του κατηγορήματος append, και του γεγονότος ότι ο μηχανισμός ενοποίησης (unification) δίνει τη δυνατότητα να καθορίζονται τα ορίσματα των κατηγορημάτων άλλοτε ως εισόδου και άλλοτε ως εξόδου. Ετσι στη συγκεκριμένη εφαρμογή το append χρησιμοποιείται είτε για να συνενώσει δύο λίστες σε μία τρίτη είτε να χωρίσει μία λίστα σε δύο επι μέρους.

Για απλούστευση, θα θεωρήσουμε ότι οι λέξεις βρίσκονται σε μορφή λίστας από γράμματα. Βασικό συστατικό ενός ορθογράφου είναι η ύπαρξη κάποιου λεξικού, δηλαδή κάποιας βάσης δεδομένων που περιέχει τις αποδεκτές λέξεις. Για παράδειγμα:

```
word([h,e,l,l,o]).
word([m,a,n]).
word([w,o,m,a,n]).
word([b,o,o,k]).
word([m,o,t,h,e,r]).
word([c,o,m,p,u,t,e,r]).
word([c,a,r]).
word([p,r,o,l,o,g]).
word([p,e,n,c,i,l]).
word([t,a,b,l,e]).
```

Τα παραπάνω γεγονότα δηλώνουν τη λίστα των αποδεκτών λέξεων. Φυσικά σε ένα πραγματικό ορθογράφο η παραπάνω λίστα είναι πολύ μεγαλύτερη και πληρέστερη, καλύπτοντας – αν αυτό είναι δυνατό – όλες τις λέξεις της γλώσσας που μας ενδιαφέρει. (Η σειρά με την οποία δηλώνονται οι λέξεις δεν έχει φυσικά στην Prolog καμία σημασία).

Μια απλή ορθογραφική διόρθωση είναι η ανίχνευση μιας λέξης που γράφτηκε με ένα γράμμα λάθος. Για παράδειγμα θα μπορούσαμε να ορίσουμε το κατηγόρημα

```
changeletter (Word, CorrectWord)
```

το οποίο δέχεται σαν πρώτο όρισμα μια λέξη γραμμένη με ένα γράμμα λάθος και επιστρέφει στο δεύτερο όρισμα τη λέξη (ή τις λέξεις) του λεξικού που ταιριάζουν μ' αυτήν αν αλλάξουμε ένα μόνο γράμμα. Για παράδειγμα:

```
?- changeletter([m,o,n],X).
X = [m,a,n];
No
```

Οι λέξεις "mon" και "man" διαφέρουν σε ένα μόνο γράμμα, και η λέξη "man" είναι μια λέξη που βρίσκεται στο λεξικό. Το κατηγόρημα changelletter υλοποιείται ως εξής:

```
changeletter(Word, CorrectWord) :-
    append(Begin, [Letter|End], Word),
    word(CorrectWord),
    append(Begin, [Letter1|End], CorrectWord),
    Letter1 \= Letter.
```

Η κλήση του κατηγορήματος word (CorrectWord) απαιτεί η λίστα CorrectWord να ανήκει στη λίστα των αποδεκτών λέξεων του λεξικού.

Οι δύο κλήσεις του κατηγορήματος append πριν και μετά την κλήση της word (CorrectWord) τεμαχίζουν τις λίστες Word και CorrectWord σε δύο τμήματα αντίστοιχα.

Πράγματι η append (Begin, [Letter | End], Word) τεμαχίζει την λίστα Word σε δύο τμήματα, τις λίστες: Begin και [Letter | End]. Η δεύτερη λίστα αποτελείται από την κεφαλή της που είναι

το γράμμα Letter και την ουρά που είναι η λίστα End. Άρα συνολικά το Word έχει τεμαχιστεί σε τρία κομμάτια δηλαδή τα Begin (λίστα), Letter (ένα στοιχείο/γράμμα) και End (λίστα).

Aντίστοιχα η append (Begin, [Letter1 | End], CorrectWord) τεμαχίζει τη λίστα CorrectWord σε δύο τμήματα, τις λίστες: Begin και [Letter1 | End] και ουσιατικά στα τρία κομμάτια Begin, Letter1 και End.

Αυτό σημαίνει ότι οι δύο λίστες Word και CorrectWord έχουν την ίδια αρχή και το ίδιο τέλος (Begin και End) αλλά διαφέρουν σε κάποιο γράμμα στη μέση και συγκεκριμένα το γράμμα Letter το οποίο διαφέρει από το γράμμα Letter1 (Το Letter δεν ενοποιείται με το Letter1).

Παρατηρήστε ότι με βάση τη λογική του append τόσο η λίστα Begin όσο και η λίστα End μπορεί να είναι κενές. Στην πρώτη περίπτωση το λάθος εντοπίζεται στο πρώτο γράμμα, ενώ στη δεύτερη λάθος είναι το τελευταίο γράμμα.

ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ

- 1. Χρησιμοποιήστε το κατηγόρημα append για να υλοποιήσετε τα παρακάτω κατηγορήματα τεμαχίζοντας τις λέξεις σε κατάλληλο αριθμό κομματιών. Τα κατηγορήματα αυτά μπορούν να θεωρηθούν ότι ορίζουν κανόνες εμπειρίας για τη διόρθωση λαθών.
- (a) swapletters (Word, CorrectWord). Το κατηγόρημα αυτό δέχεται ως είσοδο τη λίστα Word και επιστρέφει στο δεύτερο όρισμα μια λέξη του λεξικού που είναι ίδια με την Word με εξαίρεση το γεγονός ότι έχει γίνει ανταλλαγή δύο γειτονικών γραμμάτων. Παράδειγμα:

```
?- swapletters([w,m,o,a,n],X). 
 X = [w,o,m,a,n]; % \alpha v \tau \alpha \lambda \lambda \alpha \gamma \dot{\eta} \tau \omega v \gamma \rho \alpha \mu \mu \dot{\alpha} \tau \omega v o, m No
```

(β) exchangeletters (Word, CorrectWord). Το κατηγόρημα αυτό δέχεται ως είσοδο τη λίστα Word και επιστρέφει στο δεύτερο όρισμα μια λέξη του λεξικού που είναι ίδια με την Word με εξαίρεση το γεγονός ότι έχει γίνει ανταλλαγή δύο γραμμάτων που δεν είναι κατ' ανάγκη γειτονικά. Παράδειγμα:

```
?- exchangeletters([w,a,m,o,n],X). 
 X = [w,o,m,a,n]; %\alpha v \tau \alpha \lambda \lambda \alpha \gamma \dot{\eta} \tau \omega v \gamma \rho \alpha \mu \mu \dot{\alpha} \tau \omega v o, a No
```

(y) delete2 (W, CW). Το κατηγόρημα αυτό θα δέχεται ως είσοδο τη λίστα W που αντιστοιχεί σε μία πιθανά ανορθόγραφη λέξη και επιστρέφει στη λίστα CW μια σωστά ορθογραφημένη λέξη η οποία προήλθε μετά την αφαίρεση δύο γραμμάτων από τη λέξη W (τα γράμματα μπορούν να αφαιρεθούν από οποιαδήποτε σημεία της λέξης που δεν είναι αναγκαστικά γειτονικά). Παράδειγμα:

```
?- delete2([m,o,o,t,h,e,r,w],L).
L = [m, o, t, h, e, r]
?- delete2([w,i,o,m,e,a,n],L).
L = [w, o, m, a, n]
```

(δ) movefront (W, CW). Το κατηγόρημα αυτό θα δέχεται ως είσοδο τη λίστα W που αντιστοιχεί σε μία πιθανά ανορθόγραφη λέξη και επιστρέφει στη λίστα CW μια σωστά ορθογραφημένη λέξη η οποία προήλθε από τη μετακίνηση προς τα εμπρός ενός γράμματος της λέξης W. Παράδειγμα:

```
?- movefront([m,t,h,e,o,,r],L).
L = [m, o, t, h, e, r]
?- movefront([o,m,w,a,n],L).
L = [w, o, m, a, n]
```

2. Υλοποιήστε ένα κατηγόρημα το οποίο θα δέχεται μία πρόταση με τη μορφή λίστας από λέξεις και θα τυπώνει στην οθόνη τα λάθη (αν υπάρχουν) σε κάποιες από αυτές. Για παράδειγμα:

```
 ?- \ \textbf{spell\_check} ( [[t,h,e], \ [m,o,n], \ [a,n,d], \ [e,h,t], \ [w,m,o,a,n] ] ) \, . \\
```

```
Spelling Error (Mistyping): [m,o,n] Suggest [m,a,n]
Unknown: [a,n,d]
Spelling Error (Exchange): [e,h,t] Suggest [t,h,e]
Spelling Error (Swap): [w,m,o,a,n] Suggest [w,o,m,a,n]
```